

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-690

18/05/2021

ქ. თბილისი

ადიგენის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ბენარას მიმდებარე ტერიტორიაზე სასარგებლო წიაღისეულის (8 309 745 ტონა ბენტონიტური თიხის) მოპოვებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოს მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ადიგენის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ბენარას მიმდებარე ტერიტორიაზე (108 860 მ² ფართობი) 8 309 745 ტონა ბენტონიტური თიხის მოპოვების სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ერთ უბნად წარმოდგენილი სალიცენზიო ობიექტი მდებარეობს ზღვის დონიდან 1230-1350 მეტრის სიმაღლეზე, ადიგენის მუნიციპალიტეტში, გორაკ-ბორცვიანი რელიეფის მქონე ტერიტორიის სამხრეთ-დასავლურ პერიფერიაზე, განვითარებული ეგზოგენური პროცესების შედეგად საბადო და მისი მიმდებარე ტერიტორია ძლიერ დანაწევრებული-დახრამულია. ობიექტი დაფარულია მეჩხერი ბუჩქნარით. წიაღისეულის სასარგებლო ობიექტის GPS კოორდინატებია: X-324222, Y-4616066; X-324140, Y-4616480; X-324235, Y-4616597, X-324339.44, Y-4616757.14; X-324394.36, Y-4616097.49. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ობიექტიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტია სოფ. ბენარა, თუმცა ტერიტორიის ელექტრონული გამომოწმების შედეგად დადგინდა, რომ ობიექტიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტია სოფ. ქიქინეთი, რომელიც საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 2.2 კმ-ით. საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 315 მ-ში მდებარეობს სასმელი წყლის მილსადენი (ს/კ 61.00.056).

წარმოდგენილი განცხადების მიხედვით, ტერიტორია აგებულია ზედა ოლიგოცენის ფერადი და მხოლოდ-პლიოცენური გოდერძის წყებების ქანებით, რომლებიც გადაფარულია მცირე სიმძლავრის მეოთხეული დელუვიურ-ალუვიური წარმონაქმნებით. ბენტონიტური თიხები შრეების სახით არის განლაგებული ფერადი წყების ზედა ნაწილში, სადაც ისინი მორიგობენ ქვიშაქვებისა და ტუფოქვიშაქვების შრეებთან. შრეთა რაოდენობა 6-დან 10-მდეა, ხოლო მათი სიმძლავრეები: 3-დან 30 მეტრამდე. პროდუქტული ფენის სიმძლავრე 400 მ-მდე აღწევს.

საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით, ობიექტის ტერიტორია მიეკუთვნება III (რთული) კატეგორიას. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, წიაღისეულის სასარგებლო ობიექტის დამუშავების ჰიდროლოგიური და სამთო-ტექნიკური პირობები დამაკმაყოფილებელია. წიაღისეულის სასარგებლო ობიექტის და მიმდებარე ტერიტორიის გეოდინამიკური სიტუაცია სტაბილურია. ობიექტის ექსპლუატაციის

ეტაპზე მოსალოდნელია ზედაპირული მეწყერული და ეროზიული პროცესების გააქტიურება. სალიცენზიო ობიექტის ფართობი შეადგენს 108 860 მ² -ს, სკრინინგის განცხადების თანახმად, დაგეგმილია 8 309 745 ტონა ბენტონიტური თიხის მოპოვება. წიაღისეულის მოპოვების ობიექტის დამუშავება მოხდება ღია კარიერული წესით.

წიაღისეულის საბადო დაძიებულია დეტალურად და მისი მარაგები გამოთვლილია ვერტიკალური ჭრილების მეთოდით. საბადოზე გაყვანილია ჭაბურღილები (2057 გრძ/მ), თხრილები (2350 მ³), საცდელი კარიერი (640 მ³). რაოდენობრივი მაჩვენებლები მარაგების და პროგნოზული რესურსების კატეგორიების მიხედვით წარმოდგენილია B (4223025 ტ); C₁ (4086720 ტ) კატეგორიებით და ჯამში შეადგენს 8309745 ტ-ს. პროდუქტიული ფენის სიმძლავრე 400 მ-მდე აღწევს. ცალკეულ შრეთა სიმძლავრეები იცვლება 3-დან 30 მეტრამდე. ობიექტიდან მოპოვებული წიაღისეული გამოიყენება ქაფებისა და აქაფებული სუსპენზიების სტაბილიზატორად გამოყენებისათვის. ასევე, შეიძლება გამოყენებულ იქნას რკინის მადნების კონცენტრატებისათვის, საყალიბე ნარეგების შემაკავშირებელ მასალად ფოლადჩამოსასხმელ წარმოებაში, ნავთობპროდუქტებისა და ზეთების გასაწმენდად.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სალიცენზიო ობიექტი არ ხვდება ტყის, დაცული ტერიტორიების, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სიახლოვეს, არც ტყით მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიაზე, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცული ხე-მცენარეები.

ღია კარიერული წესით დამუშავებისას მოსალოდნელია ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა. ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის გავრცელებას ადგილი ექნება, როგორც მოპოვებითი სამუშაოების წარმოების პროცესში, ასევე ნედლეულის ტრანსპორტირებისას. საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სალიცენზიო ობიექტის დამუშავების დროს მოსალოდნელია ხმაურის წარმოქმნა და გავრცელება, რამაც შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა მოახდინოს გარემოზე. გარდა ამისა, მოპოვებით სამუშაოებს თან ახლავს ვიბრაცია, სხვადასხვა დანადგარების მუშაობისას.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის განხილული აღნიშნული საქმიანობის შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედებები, კერძოდ: ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება, ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება, ნედლეულის ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედება, დაბინძურების შესაძლო რისკები და საფრთხეები, რაც სალიცენზიო ფართობის გათვალისწინებით მოითხოვს დამატებით შესწავლას.

განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია თუ რა სახის ზემოქმედება შეიძლება მოახდინოს აღნიშნულმა საქმიანობამ ბიომრავალფეროვნებაზე და საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არსებულ ჰაბიტატებზე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან არ ჩანს წიაღისეულის მოპოვების კონკრეტული მეთოდი (მაგალითად, განხორციელებულია თუ არა ბურღვა-აფეთქებითი სამუშაოები), მოპოვების ხანგრძლივობა, ინფორმაცია საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების შესახებ. ამასთან, სკრინინგის განცხადებაში არ არის განხილული წიაღისეულის მოპოვების შედეგად მიწისქვეშა წყლებზე ზემოქმედების საკითხი. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხები საჭიროებს შესწავლას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, გეოლოგიური ინფორმაციის წყაროდ გამოყენებულია 1997 და 1998 წელს მომზადებული გეოლოგიური ანგარიში. შესაბამისად, გეოლოგიური საკითხები საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაგზავნილ იქნა ადიგენის მუნიციპალიტეტის მერიაში აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე ან/და მუნიციპალიტეტის ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსების მიზნით. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით დგინდება, რომ ადიგენის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ბენარას მიმდებარე ტერიტორიაზე 8 309 745 ტონა ბენტონიტური თიხის მოპოვება თავისი მასშტაბით და მოპოვების მეთოდით (ღია კარიერული წესით) გამოწვევს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-2 პუნქტის 2.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ადიგენის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ბენარას მიმდებარე ტერიტორიაზე სასარგებლო წიაღისეულის (8 309 745 ტონა ბენტონიტური თიხის) მოპოვება **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სსიპ „წიაღის ეროვნულ სააგენტოს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სსიპ „წიაღის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ადიგენის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი